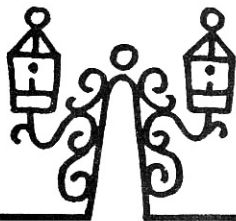

Käsipohjaa
ja koiraa

Sunnuntaina klo 16 oululaisia kuulutaan puhutettavan vanhassa kunnan höyryradiossa. Suora lähetys, jossa kysytään, jos olen oikein ymmärtänyt, mitä Ouluun, jotta Oulu olisi kesäkaupunki ja pysäyttäisi turisteja, edes suomalaiset.

Tämän lehden toimituksessa tapasin äskettäin tunnetun oululaisen tiedottajan, joka ei ole toimittaja. Tämä virkeä oulutar ynnä rouva toimitussihteeri olivat ihastuneita Ouluun kesäkaupunkina ja tuntuivat pystyvän vakuuttamaan myös suilla suuremmilla (tottahan tyylikkällä oulutarillamme itsellään on pienet suut!) ja vieläpä vierasta kieltäkin puhuvilla, että näin on.

Silloin oli kesäpäivä, oli ollut edellisenäkin päivinä.

Yleisradion oululaisten ohjelman teema on valittu jo alkukesästä, joten se ei juonnu keskusteluista, joita näytään äskettäin käydyn Kaupungintalon sydämessä, valtuutosalissa. Kesämielisesä selostuksessa Kaleva kertoi, että siellä jälleen kerran joku oli palauttanut mieleen, mitä tunnettu elokuva-asiantuntija, maisteri Peter von Bagh oli lausahantut

joskus nuoruudessaan, olikohan niihin aikoihin, kun vielä kävi koulua Oulussa. Jos nyt en vallan väärin muista. "Oulussa uidaan käsipohjaa tervassa." Nasevasta herjasta tulee helposti makoisa hokema, riippumatta siitä, onko sillä edes pohjaa, perusteita.

Niilo Wilenius palasi vielä uudelleen Peter v.Baghiin viimeisimmällä sunnuntaipalstallaan Kalevassa. Kollega kysyy: "Onkohan Oulu niistä vuosista kehittynyt, vai Peterkö?" Hyvä kysymys. Jos olisi sattunut minun kohdalle, olisin vastannut, että sekä että: molemmat ovat kehittyneet. Wilenius lainaa sitten v.Baghin tekstiä viimevuotisesta Kalevasta, jossa v.Bagh on kiitellyt Oulua, joka "on kulttuurikaupunkina nyt parempi ja kiintoisampi kuin se paikka, jonka minä tunsin."

Tähän tekee mieli jatkaa, ja kun mieli tekee, niin jatkan, että ilmeisesti Peter v.Bagh ei paljoakaan tuntenut Ouluuan, ei ainakaan sen lähihistoriaa. Siinä hän oli tyyppinen koulupoika (nuori ylioppilas?), vaikka olikin jo koulupoikana ja koulupojaksi erikoinen, jo sil-

loin elokuva-alan ekspertti. Mutta se "käsipohja!" Huvittaa jos tietysti joskus harmittaakin tuollainen lyhytnäköisyys vai pitäisikö sanoa -nokaisuus.

Nyt on vuositolkulla milloin milläkin palstalla tai foorumilla ihmetelty, kun Oululla ei ole omaa omaleimaista vuositapahtumaa, ei talvella, ei kesällä. Joskus sensijaan on ollut. Tiennevätkö kaikki viisaat arvostelijat vieläkään sen enempää kuin von Bagh silloin muinoin! Vuodesta 1953 lähtien taide- ja taiteilijaseura Merikoskikerho r.y. järjesti Oulussa joka toinen vuosi kevättalvella Oulun taidepäivät.

Taidepäiviä järjestettiin muistaakseni viidet, joten vielä 60-luvulla oululaiset sankoin joukoin kokoontuivat taidepäivien erilaisiin tilaisuuksiin ja saivat nähdä ja jotkut tavatakin vierainaan maankuuluja eri alojen taiteilijoita. Korkeatasoista ohjelmaa oli laidasta laitaan, vierailijoitakin kaikilta aloilta, pois luettuna teatteri, joka, muistelen, oli pakko yrittää sovittaa mukaan sen omilla ehdoilla: resurssit eivät riittäneet ylimääräisiin.

Voihan olla, että myös kaikki tuo — ja toki monenmonta minun mielestä hyvää muutakin esimerkkiä jo noiltakin vuosikymmeniltä voisi mainita — oli joidenkin mielestä vain käsipohjassa uimista tai korkeintaan koiraa. Maku kun on niin monenlainen. Toisten mielestä vain vauhdikas krooli on jotain. Taidepäivät jätettiin sitten

pois, kun kulttuuria muutenkin alkoi olla tarjolla alalta kuin alalta. Vaikkeivät sitä kaikki tyhmemmät vieläkään huomaa.

Monien murhe tuntuu olevan, että Oulussa ei ole sellaista kesätapahtumaa, jolla kaupunki, jos sallitaan sanoa urheilukielellä, painisi samassa sarjassa kuin Lahti "Mukkuloineen". Kajaani sanoineen sävelineen, Kuhmo, Kaustinen, muutamia mainitakseni. Olen joskus ääneenkin sanonut, että sellaisen tapahtuman pitää syntyä, sitä ei voi tehdä. Oulussa ei ole ottanut syntyäkseen. Ehkä ja toivoakseni olen väärässä. Ehkäpä joku keksii.

Oulun kirjailijoista saattaisi hyvinkin olla johdettavissa sopiva tapahtuma tai tapahtumasarja. Meillä ei kuitenkaan ole sellaista Kalle Päätaloa kuin on Taivalkoskella, toisin sanoen, Oululla on niin monta kirjailijaa, vaikkei Päätaloa olekaan, että on kai runsaudenpula. Mutta kaikki Oulun kirjailijat yhdessä antaisivat kyllä ainekset muutaman (kesä) seminaarin järjestämiseen, eikä siinä tarvitsisi koko ajan keskittyä heidän oululaisuuteensa. Ja kun ei kovin monta yksikköä tai monta aihepiiriä tai alaa ehtisi

yhdessä "symposiumissa" käsitellä ja kun nuoret koko ajan vanhenevat ja heitäkin nostellaan kansakunnan kaapin päälle ja uusiakin syntyy, niin...

Huonolla lauluäänelläni olen joskus ehdottanut, että Oulu, monien mainioiden kuorojen kaupunki, voisi hyvinkin ajatella kesätapahtumaa teemana kuoromusiikki. Vai joko sekin aihe on käytetty?

Ehkäpä sunnuntain radiokeskustelussa kuulemme.

Juhannusaattoa varten meillä jo on mainio kesätapahtuma, Turkansaaren tervajuhla, jolloin siis oululainenkin saa hyvällä omallatunnolla uida käsipohjaa tervassa. Arvattavasti tapahtuma entisestään kehittyy, mutta se on sidottu juhannusaattoon, ja tässä kesämökien ja -saunojen luvatussa maassa juhannusaatto on suurimmalla osalla enemmän tai vähemmän onnellisista kesäpaikan omistajista lähinnä perhejuhla. Toisaalta on kyllä juhannusaaton tanssiloilla pitkät perinteet. Ulkomaan turistille juhannusaatto hyvänä kesänä voisi olla yhtä hyvä syötti kuin mikä hyvänsä muu kesäpäivä. Säänhaltijan armoillahan täällä ollaan.